

Archeologienota
Houthalen-Helchteren, Gemeentehuis
Programma van maatregelen

Inhoud

1	Gemotiveerd advies	3
2	Programma van maatregelen	6

1 Gemotiveerd advies

Binnen dit programma van maatregelen wordt een gemotiveerd advies gegeven voor verder vooronderzoek. Dit advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

1.1 Aanwezigheid van een archeologische site

In volgende paragraaf worden de resultaten van het bureauonderzoek gesynthetiseerd tot een concrete archeologische verwachting voor het onderzoeksterrein. Het bureauonderzoek bracht volgende relevante elementen aan het licht:

- Landschappelijke ligging: Het terrein is gelegen op een dekzandrug of uitloper van het Kempisch plateau, een hoger gelegen gebied in het noorden en oosten van de provincie Limburg en het noordoosten van de provincie Antwerpen. Dergelijke locatie kan het plangebied aantrekkelijk hebben gemaakt voor menselijke occupatie.
- Bodem: Het plangebied is op de bodemkaart van Vlaanderen gekarteerd als bebouwde zone (OB-bodemtype), wat een roering van de ondergrond impliceert. De nabije omgeving kent voornamelijk droge tot matig droge zandgronden met een dikke antropogene humus A-horizont (ca 60 cm dikte). Indien deze plaggenbodems ook voorkomen binnen het onderzoeksterrein is een bewaringskans voor mogelijke archeologisch relevante lagen hoog.
- Gekende verstoringen: Het plangebied werd met zekerheid vanaf 1955 bebouwd. Deze bouwstructuur is tot op vandaag aanwezig mits de toevoeging van een gehandicapententoeegang in de jaren '70. Voorheen was bovendien bebouwing aanwezig, maar deze bevindt zich niet ter hoogte van de geplande werken.
- Geplande ingrepen: De verstoring van de geplande ingreep (sloop gebouw en verwijderen verharde parking) zal slechts beperkt blijven tot de reeds verstoorde zones veroorzaakt door de bouw van het huidige pand en verharde parkeergelegenheid. Er zal niet of nauwelijks dieper gegraven worden dan de huidige verstoring. Ter hoogte van de verharde parking kan tijdens het uitvoeren van de geplande werken echter wel potentiële archeologische waarden geroerd worden. Aangezien deze zone slechts een kleinschalige oppervlakte van ca 930 m² bevat, is relevante kennisvermeerdering niet mogelijk. Daarnaast staat de beperkte oppervlakte van de te verwijderen verharding niet toe om de eventueel aanwezige sporen voldoende te interpreteren. Deze zone biedt gezien de kleinschaligere diepere ingrepen weinig mogelijkheid tot relevante kenniswinst, zeker niet in de vorm van complexwaarde.

Op basis van de landschappelijke en bodemkundige gegevens kan er gesteld worden dat het plangebied naar alle waarschijnlijkheid interessant was voor ingebruikname door de mens. Na een uitvoerige studie van de situatie tussen de 19^e en 21^e eeuw en de geplande ingrepen wordt de archeologische verwachting echter laag geacht. Het bodembestand, ter hoogte van het te slopen pand, zal immers reeds verstoord zijn door de huidige bouwstructuur. Daarnaast heeft de bestaande verharding een te kleine oppervlakte om tot een relevante kennisvermeerdering te komen.

Aangezien de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag enkel betrekking heeft op de sloop van dit bestaande gebouw en parking is de verwachting op archeologische sporen nihil.

1.2 Impactbepaling

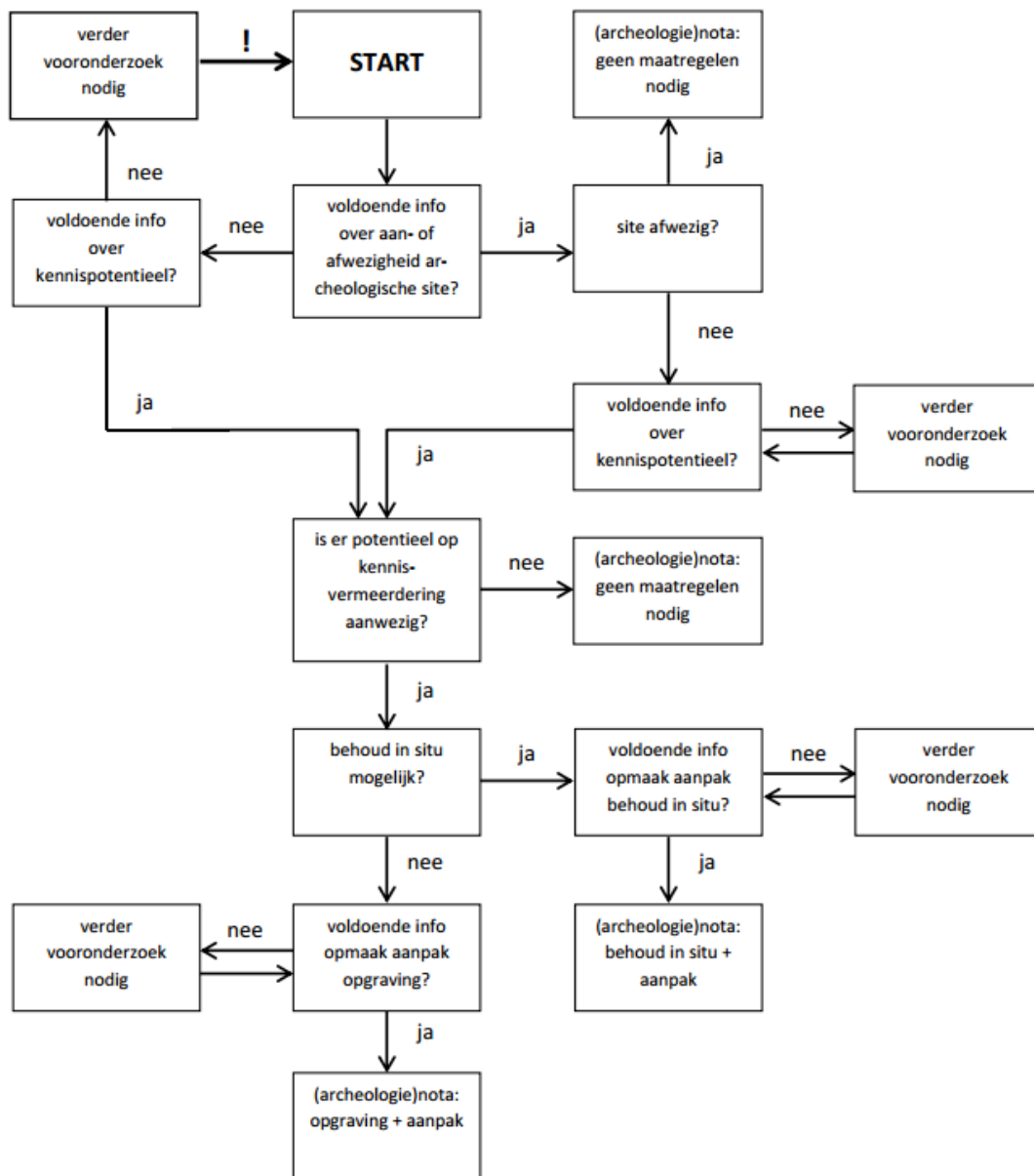
Op basis van het bureauonderzoek voor het plangebied *Houthalen-Helchteren Gemeentehuis* werden niet voldoende gegevens verzameld om de aan- of afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven. Desondanks kan een gemotiveerde uitspraak gedaan worden over het al dan niet moeten nemen van verdere maatregelen.

Het potentieel op kennisvermeerdering bij verder onderzoek wordt zoals eerder aangehaald laag geacht (1.1 Aanwezigheid van een archeologische site). Uit het (verkorte) bureauonderzoek werd immers duidelijk dat er geen archeologische verwachting meer aanwezig is ten gevolge van de verstoringen door de huidige bebouwing. Daarnaast staat de beperkte oppervlakte van de te verwijderen verharding niet toe om de eventueel aanwezige sporen voldoende te interpreteren. Deze zone biedt gezien de kleinschaligere diepere ingrepen weinig mogelijkheid tot relevante kenniswinst, zeker niet in de vorm van complexwaarde. Verder is de ondergrond van het plangebied gekarteerd als OB-bodemtype, wat een reeds geroerde ondergrond impliceert. In de nabije omgeving bevinden zich pluggenbodems met een A-horizont van ca 60 cm dik. Tot slot is de aard van de geplande ingreep zo dat enkel het bestaande gebouw en de bestaande verharde parking gesloopt en verwijderd wordt tot net onder de funderingen. De bijkomende impact op het bodemarchief is met andere woorden nihil of erg plaatselijk, waardoor er geen kans is op kennisvermeerdering.

BAAC Vlaanderen bvba adviseert bijgevolg geen archeologisch vervolgonderzoek ter hoogte van het te slopen pand en verharde parking aan de Grote Baan te Houthalen-Helchteren.

1.3 Volledigheid van het vooronderzoek

Hierboven werd gemotiveerd aangetoond dat verder archeologisch onderzoek binnen de krijtlijnen van de geplande ingrepen, naar alle verwachting niet zal leiden tot nuttige kenniswinst. Volgens de beslissingsboom C.G.P.5.2. zijn er dan ook geen verdere maatregelen nodig.

Figuur 1: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.¹

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016, fig.3.

2 Programma van maatregelen

BAAC Vlaanderen stelt geen verder onderzoek voor.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.

3 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.